1859. N°. 96.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 12 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 11 Augustus.

Gisteren avond hield de alhier gevestigde Rederijkerskamer *Vondel* eene vergadering met dames, met welwillende medewerking der Vereeniging van musici uit het Leydsch Orchest. Deze vergadering werd door een buitengewoon talrijk publiek bijgewoond, zoodat de ruime zaal van Zomerzorg, alwaar de bijeenkomst plaats had, schier te klein kon genoemd worden. Voor de kamer moet deze opkomst een streelend genoegen zijn geweest, omdat zij daarin een bewijs mag zien van de voortdurende belangstelling in hare werkzaamheden.

De eerste afdeeling van het programma was hoofdzakelijk aan de toonkunst gewijd. Na de ouverture van Rosamunde, van Schubert, werd het declamatorium „de Boodschap naar de ijzersmelterij", van Schiller en Tollens (muziek van Weber), door het orchest op eene verdienstelijke wijze uitgevoerd, daarbij in de voordragt van het dichtstuk, waardiglijk bijgestaan door den secretaris der kamer, waarna deze afdeeling door de finale der 5[de] symphonie van van Beethoven werd besloten. De uitvoering van genoemd declamatorium, al werd die meermalen gehoord, heeft altijd iets aantrekkelijks en boeijends. Het Leydsch orchest, dat getoond heeft dat het zich gaarne eenige moeite wil getroosten om iets tot het genoegen van het publiek bij te dragen, heeft zich daardoor op nieuw eene regtmatige aanspraak verworven op de algemeene ondersteuning, tot verzekering van zijn bestaan, die, wij verwachten het met vertrouwen, later bij voorkomende gelegenheden daaraan niet zal onthouden worden.

De tweede afdeeling was uitsluitend bestemd voor de werkzaamheden der rederijkerskamer. Achtereenvolgens werden voorgedragen: 1°. Francesca di Rimini, dramatisch fragment, van Schimmel; 2°. Wanneer de kinderen groot zijn, van Beets; 3°. Op den Haarlemschen Blinkert, dramatische schets, van van den Bergh, en 4°. Twee lesjes voor de lieve jeugd, door een neefje van den schoolmeester, *a.* het huwelijk, *b.* huwelijksregt en huwelijkspligt. De kamer, wij weten het, is wars van openlijke loftuitingen, maar zij vergunne ons toch hier te verklaren dat deze voordragten, door het publiek met belangstelling gevolgd, algemeen genoegen gaven. De werkende leden toonden dat zij door ijverige studie meer en meer het ideaal trachten te bereiken dat zij zich hebben voorgesteld. Dat de blijken van goedkeuring, op gisteren aan de kamer zoo ondubbelzinnig ten deel gevallen, haar aanspore om daarin te volharden, en zij kan zich verzekerd houden dat Leydens ingezetenen steeds dankbaar de gelegenheden zullen aangrijpen, die hun geschonken worden, om van den vooruitgang der kamer en van haren bloei getuigen te zijn.

— Z. Exc. de staatsraad commissaris des konings in deze provincie heeft heden de gemeenten Leyderdorp, Koudekerk, Hazerswoude, Oudshoorn en Alphen bezocht.

— Te 's Gravenhage is gisteren de algemeene vergadering gehouden van de vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerknijverheid. De afdeelingen 's Hage, Leyden, Dordrecht, Zwolle en 's Hertogenbosch waren door hare afgevaardigden vertegenwoordigd. Daarenboven werd die vergadering ook nog door een aantal belangstellende leden bijgewoond. In een volgend nommer zullen wij omtrent de werkzaamheden het een en ander mededeelen.

Na den afloop der vergadering hebben de afgevaardigden zich aan eenen vriendschappelijken maaltijd, in het hôtel van den heer Maas te Scheveningen, vereenigd. Heden hebben zij onderscheidene fabrieken in de residentie bezocht, die van de hh. Enthoven, Horrix, Sterkman en Hermans, en aldaar alles tot in de kleinste bijzonderheden gadegeslagen.

— Maandag en Dingsdag ll. werd te Rotterdam, onder voorzitting van den heer J. H. Gebhard, van Amsterdam, de 42[ste] jaarlijksche vergadering gehouden van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels. Nadat, op den eersten dag, verschillende belangrijke onderwerpen waren behandeld en afgedaan, was de tweede meer bepaald gewijd aan het uitben van particuliere handelszaken. De vergadering werd gesloten door een vriendschappelijken maaltijd.

— Eenige dagen geleden werd in de Ringvaart, tusschen de Bennebroeker tolbrug en de Cruquius, in den Haarlemmermeerpolder, drijvende gevonden een schip, met zeilen getooid, doch waarop zich niemand bevond. Sedert zijn twee lijken opgevischt, dat van een jong mensch en van een meer bejaarde. Men vermoedt, dat een van beiden, toen het schip zeilende was, is over boord geslagen, waarop de ander hem is nagesprongen om hem te redden, en dat beiden hun dood in de golven hebben gevonden, uithoofde niemand op den wal het voorval heeft gezien noch hulp heeft kunnen verleenen.

— Naar men verneemt, zullen de curatoren van het seminarium der doopsgezinden te Amsterdam op Woensdag den 17[den] dezer vergaderen, ten einde een hoogleeraar bij genoemde kweekschool te benoemen. Zoo men zegt, komen daartoe vooral in aanmerking de heeren D. Harting en J. G. de Hoop Scheffer, predikanten te Enkhuizen en te Amsterdam.

— Uit de legerplaats bij Zeist wordt gemeld dat de oefeningen onafgebroken worden voortgezet. Z. K. H. prins Frederik heeft bij legerorde zijne tevredenheid over de goede houding der troepen uitgedrukt, inzonderheid over de batterijen veld- en de halve batterij rijdende artillerie.

— Volgens een berigt uit Harderwijk, in het *Dagbl. van 's Grav.*, hebben aldaar op den 8[sten] dezer verregaande ongeregeldheden plaats gehad. Eenige militairen met messen voorzien, kwetsten twee krijgsmakkers, den een in den hals, den ander in het gezigt. Bierkruiken en wijnflesschen werden door de herberg geworpen, wijn en bier stroomden rijkelijk over den vloer. Doch dit alles werd nog overtroffen, door hetgeen later gebeurde. In de kazerne werden een sergeant-majoor en een sergeant onder eene kribbe getrapt en vreeselijk mishandeld. Een luitenant onttrok zich met moeite aan de vervolging. De hoofdaanlegger werd daarop van de trappen geworpen en naar het stadhuis gebragt en in eenen kelder bewaard, drie anderen zijn hem gevolgd. Daar hebben zij brand willen stichten, maar hun toeleg werd ontdekt en mislukte. De hoofdaanlegger zal vermoedelijk voor den krijgsraad teregt staan.

Aan de *A. C.* wordt daarentegen uit Harderwijk gemeld dat de berigten omtrent vechtpartijen onder de militairen, die in de dagbladen voorkomen, zeer overdreven zijn.

— Een inwoner der gemeente Woudrichem, die vóór onderscheidene jaren in dienst trad, deserteerde, na de Belgische onlusten en den tiendaagschen veldtogt, naar België en Frankrijk. Met het vreemden-legioen heeft hij vele veldtogten gemaakt in Algerie en elders; ook woonde hij den oorlog in de Krim bij. Dezer dagen is hij onverwacht te Woudrichem teruggekeerd, met paspoort, nadat hij in Frankrijk onbekwaam voor de dienst was verklaard. Hij is arm, de familie kan of wil hem niet onderhouden en op pensioen van ons rijk of van Frankrijk heeft hij als vreemdeling geen aanspraak. Men verneemt dat hij bedelende is gevonden en naar de gevangenis is gebragt. Ommerschans wordt denkelijk zijn toekomstig verblijf.

— Ingevolge de beschikking van den minister van binnenl. zaken, zal de verkiezing van een lid voor de tweede kamer in het hoofdkiesdistrict Goes, die, ten gevolge van het aannemen der benoeming tot voorzitter van de arrond.-regtbank te Goes door den heer mr. J. J. van Deinse moet plaats hebben, geschieden op 31 dezer. Zoo er eene herstemming mogt noodig zijn, is die bepaald op 14 Sept. daaraanvolgende.

— De *Gron. Cour.* deelt het volgende mede: Op Norderney bevinden zich over de 800 badgasten. Men weet reeds, dat ook de koning van Hanover er weer is, doch niet in welk een talrijk gezelschap Z. M. een gedeelte van de reis daarheen heeft gemaakt. Toen het namelijk in de stad Hanover was bekend geworden, dat de koning 's avonds met een extratrein naar Leer zou gaan, vroeg een milicien, die weder met groot verlof zou gaan, aan zijn kolonel, of de koning hem, milicien, die geen reisgeld had, niet een plaatsje zou willen inruimen op den evenbedoelden trein, wat hem de moeite zou uitwinnen van in deze warmte 4 of 5 dagen zijne beenen te moeten gebruiken. De kolonel had den inval de boodschap inderdaad over te brengen, en de koning vond de zaak zoo kluchtig, dat hij vroeg, of er misschien nog meer zulke verlofgangers waren. En toen hij tot antwoord kreeg, dat er in 't geheel ongeveer 90 waren, die dien kant uit moesten, liet Z. M. nog een paar wagens bij den extra-trein aanhechten en vertrok met dat talrijke vreedzame eskorte naar Leer, waar men des morgens aankwam.

's GRAVENHAGE, 11 Augustus.

Z. M. heeft tegen 31 dezer eervol ontheven: Z. K. H. prins Frederik als bevelhebber der kamperende troepen te Zeist, de luit.-generaal Nepveu, als chef van den staf, en de prins van Oranje en de generaal van Geen, als bevelhebbers der brigades. Zij zullen vervangen worden door den luit.-generaal Duycker, den luit.-kolonel von Metz, en de generaals-majoor Rigot de Begnins en Coenegracht.

— Z. M. heeft goedgevonden den kolonel jhr. W. F. von Pestel, kommanderende het 1[ste] reg. vesting-artillerie, te benoemen tot zijn adjudant in buitengewone dienst.

— Bij besluit van 7 dezer heeft Z. M. goedgevonden, ter vervanging van wijlen den heer Bergsma, tot gewoon hoogleeraar in de faculteit van wis- en natuurkundige wetenschappen aan de hoogeschool te Utrecht te benoemen, den heer dr. F. A. W. Miquel, thans hoogleeraar aan het athenaeum te Amsterdam.

— H. M. de koningin heeft gisteren met haar gevolg deelgenomen aan het diner dat door jhr. Boreel van Hogelanden, op zijn buitengoed Waterland bij Velzen, aan H. M. werd aangeboden.

— Het koninklijk stoomjagt is naar Coblentz vertrokken, om aldaar HH. KK. HH. prinses Frederik en prinses Maria af te halen. Zij worden aanst. Zondag alhier verwacht.

— De heer E. Bousman, hoofdambtenaar aan het ministerie van oorlog in België, is alhier aangekomen.

— Bij het ministerie van finantiën is ontvangen eene som van ƒ37.70½, door een onbekende, ter voldoening van te min betaald successieregt, ingezonden, en nog eene som van ƒ30 door een onbekende, onder het postmerk Rotterdam, ingezonden.

— De compagniën vesting-artillerie die van den 15den Julij tot nu toe in de vlakte van Waalsdorp hebben gekampeerd, zijn naar hunne garnizoenen teruggekeerd en door andere compagniën vervangen, die aldaar tot 1 September zullen blijven.

— De eerste kamer is heden weder bijeengekomen, maar aangezien er slechts 17 leden tegenwoordig waren, stelde de voorzitter de vergadering uit tot morgen.

AMSTERDAM, 10 Augustus.

Gisteren werd alhier de 75ste algemeene vergadering gehouden van de maatschappij tot Nut van 't Algemeen, waartoe 163 departementen vertegenwoordigers hadden gezonden.

De algemeene voorzitter, mr. M. J. de Lange, opende de vergadering met eene zeer gepaste toespraak. Hoewel het zijn oogmerk niet was bij deze gelegenheid eene feestrede te houden, meende hij echter dat het niet ongepast was de lotgevallen der maatschappij gedurende de 75 jaren van haar bestaan te doorloopen. Hij wierp een vlugtigen blik op de geschiedenis der maatschappij en deed daarbij uitkomen dat zij steeds aan hare roeping was getrouw gebleven. Vervolgens betoogde hij de noodzakelijkheid om op den ingeslagen weg voort te gaan; maar die voortgaande ontwikkeling bragt, volgens hem, steeds nieuwe behoeften aan het licht; en het lag in den weg der maatschappij daarin te voorzien. De krachten daartoe zouden haar niet ontbreken.

Daarna deed de heer mr. P. G. M. van Hees, algemeene secretaris, het verslag wegens de lotgevallen en werkzaamheden over het afgeloopen jaar. Daaruit blijkt, dat de bloei, wat het aantal leden betreft, niet is toegenomen. Eenige departementen binnen 's lands zijn opgeheven; die in Oost-Indië zijn mede als opgeheven te beschouwen, zoodat 13 departementen zijn afgeschreven; daarentegen zijn 5 nieuwe departementen opgerigt, zoodat alsnu de maatschappij 307 departementen telt, 12,920 contribuerende en 672 honoraire, te zamen 13,592 leden. De rekening was door de daartoe benoemde commissie goedgekeurd. Als leden van het hoofdbestuur zijn afgetreden de heeren dr. J. P. Heije en Bruno Tideman. In hunne plaats zijn benoemd de heeren mr. E. A. Berkhout, en, na het bedanken van prof. Loman, H. J. Schimmel. Gepaste hulde werd gebragt aan het overleden lid van het hoofdbestuur prof. J. van Gilse. Tot voorzitter der algemeene vergadering van 1860 is, buiten het hoofdbestuur, gekozen de hoogleeraar mr. S. Vissering, te Leyden. Een 70-tal eereblijken wegens edele daden zijn uitgereikt, zoomede aan onderscheidene onderwijzers, benevens aan twee leden van den gemeenteraad van Zevenhuizen voor de bijzondere behartiging van de belangen van het onderwijs. Vele omstandigheden hebben belemmerend gewerkt op de voortzetting en uitgave van onderscheidene geschriften; omtrent den stand der zaak wordt ten opzigte van elk berigt gegeven. Evenzeer wordt berigt gegeven omtrent hetgeen reeds is gedaan betrekkelijk het onderzoek naar het onderwijs in andere landen. Prof. Veth, met die taak belast, had met dat oogmerk reeds België en een gedeelte van Frankrijk bezocht. Van eenige schoolboeken, vroeger door de maatschappij uitgegeven, worden nog herdrukken verlangd. Thans echter geeft zij zelve minder nieuwe werken van dien aard uit, maar ondersteunt de particuliere nijverheid ten deze. De zaak der bepaalde volksvoorlezingen wordt ter harte genomen en is reeds voorloopig geregeld.

Vervolgens werd het verslag uitgebragt wegens de uitgeschreven prijsvragen van 1857, te beantwoorden vóór December 1858. Van de zeven zijn slechts op drie antwoorden ingekomen, en wel een op elk, die evenwel geene bekrooning mogten erlangen.

Na eene panze werden de aan de orde gestelde onderwerpen in behandeling genomen.

Het voorstel van het hoofdbestuur, om een geschrift te doen vervaardigen en te doen drukken, waarin het doel en de werkzaamheden der maatschappij worden uiteengezet, en dit geschrift ook in enkele vreemde talen te doen overzetten, werd na langdurige beraadslagingen verworpen.

Het voorstel van het hoofdbestuur, strekkende om aan het hoofdbestuur een crediet van ƒ1000 te verleenen, om daarvoor een zoo groot mogelijk aantal modellen, enz., behoorende bij de handleiding voor het onderwijs in het teekenen op de lagere scholen, in den geest van gebr. Dupuis, te doen vervaardigen en die tegen den vasten prijs verkrijgbaar te stellen, ten behoeve van die scholen, werd aangenomen.

Het voorstel van het hoofdbestuur, tot regeling van het regt van amendement, in 8 bepalingen bestaande, welke achter art. 35 der wet zouden worden gevoegd, werd mede aangenomen.

Op heden werden de werkzaamheden der vergadering voortgezet en ten einde gebragt. Onder de punten die behandeld werden was een voorstel van Vianen, om aan de departementen, waar geene voorlezingen werden gehouden, uit de algemeene kas jaarlijks eene som toe te staan om de openbare vergaderingen meer uitlokkend te maken. Dit voorstel werd door den afgevaardigde uit Sneek bestreden, terwijl hij tevens te kennen gaf dat de voorlezingen al te kostbaar en nutteloos waren en dat zij in de uitvoering zouden mislukken. Door eenige afgevaardigden en vooral door de leden van het hoofdbestuur werd deze meening bestreden. Het voorstel van Vianen werd daarop verworpen. Door het dep. westelijk gedeelte van Zuid-Beveland was het voorstel gedaan om aan de afgevaardigden 50 cents per uur, voor reis- en verblijfkosten, te verleenen, ten einde de vertegenwoordiging der departementen op de algemeene vergadering te bevorderen. Ook dit voorstel werd verworpen, alsmede het voorstel van het dep. Doesburg, om eene handleiding te doen vervaardigen voor bewaarscholen, en dat van het dep. Heerenveen, tot het uitgeven van eenen aardrijkskundigen atlas in groot formaat.

Met eene toespraak van den voorzitter werd de vergadering gesloten. Op voorstel van den afgevaardigde uit Voorburg werd de voorzitter ten slotte uitgenoodigd zijne openings-rede te doen drukken, waarmede deze genoegen nam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Augustus.

De beraadslagingen in het lagerhuis over het voorstel van lord Elcho, om het huis te doen verklaren dat Engeland aan een mogelijk te houden congres geen deel moet nemen, hebben het gevolg gehad dat de voorsteller zijne motie heeft ingetrokken, ingevolge den raad hem door den heer Disraeli gegeven, omdat volgens dien spreker het denkbeeld, in het voorstel vervat, in vele opzigten onvatbaar was om in toepassing te worden gebragt. Ook door lord Palmerston werd het voorstel dwaas en onvereenigbaar met den geest der constitutie genoemd. Lord Russell gaf bij deze gelegenheid nog te kennen dat hij niet geloofde dat Oostenrijk en Frankrijk geweld van wapenen zouden willen bezigen om het gezag der uitgeweken vorsten van Italië te herstellen. Het parlement behoorde, naar zijn inzien, de regering vrij te laten om al of niet aan een congres deel te nemen. De regering kan moeijelijk deel nemen aan een congres, alleen om de vredes-voorwaarden van Villafranca goed te keuren, zelfs was het twijfelachtig of zij deel zou kunnen nemen aan een congres van ruimeren omvang, maar tot nu toe was zij tot eene zoodanige deelneming niet uitgenoodigd.

— Als eene bijdrage tot de kennis der eigenaardige gebruiken in het parlement, kan dienen dat dezer dagen een van de leden, de kolonel Greville, die uit de hoofdstad was vertrokken zonder daarvan kennis te geven, terwijl hij door het lot was aangewezen om deel uit te maken van eene commissie, op bevel van den voorzitter is gevangen genomen en door den sergeant at arms van Dublin naar Londen gebragt. Nadat hij zich in het parlement had verontschuldigd, werd de kolonel Greville alleen veroordeeld tot het betalen der kosten van zijne gevangenneming, die echter zeer aanzienlijk zijn.

— Lord Redcliffe heeft in het hoogerhuis, bij de lezing der wet op de militie, op nieuw aangedrongen op de versterking van het leger. Volgens hem was Engeland met gevaren omringd en zou het niet onmogelijk zijn dat gedurende de parlementaire vacantie de oorlog op nieuw uitbrak. Later sprak hij zich zelven echter tegen, want toen gaf hij te kennen vertrouwen te stellen in den uitslag der onderhandelingen te Zurich.

— De *Morn. Post*, het orgaan van lord Palmerston, beweert dat men van de bijeenkomst te Zurich niets beslissends kan verwachten. De moeijelijkheden die overwonnen moeten worden zijn te groot. Vooreerst kan men aan de volken van Italië het regt niet ontzeggen, om hun eigen regeringsvorm te kiezen, en wat wordt er dan van de vredes-voorwaarden van Villafranca? Ten anderen kan men de onderscheidene vorsten niet tot een staten-verbond dwingen, zoo zij er geen genoegen in nemen. Voorts deed dit blad al de moeijelijkheden uitkomen die aan het voorzitterschap van den Paus zijn verbonden. Een zoodanig voorzitterschap is onmogelijk indien de Paus geen afstand doet van zijne wereldlijke magt. Dit te verwachten zou dwaas zijn; de Paus zal er niet toe overgaan en de mogendheden zullen er hem niet toe dwingen.

— Te Ballingcolig (Ierland) is een kruidmolen gesprongen, waarbij vijf werklieden omkwamen.

— Dezer dagen waren eenige visschers getuigen van een gevecht tusschen twee walvisschen, op 1½ mijl van de kust. Men zag die monsters zich boven de golven verheffen, op afstanden van 20 tot 30 voet springen, en daarna elkander met eene soort van razernij aangrijpen. Over eene groote uitgestrektheid was de zee rood van het bloed. De strijd duurde drie uren. Een der walvisschen bleef bewegingloos liggen; de andere verwijderde zich en zwom naar de opene zee. De doode walvisch werd later te Nybster, 12 mijlen van Wick, aangebragt en daar door den heer Davidson, van Dundee, gekocht.

— In berigten uit Calcutta wordt de vrees uitgedrukt dat de ontevredenheid der soldaten van de voormalige O. I. compagnie op nieuw eene ontevredenheid bij de inlandsche troepen zou verwekken. Men verzekerde dat de helft der eerstgenoemde krijgslieden voornemens was ontslag uit de dienst te nemen. Te Cawpore hebben 400 man der voormalige compagnie met eene afdeeling der koninklijke troepen gestreden en, naar men zegt, verslagen.

Volgens een dagblad van Bombay worden aldaar, alsmede te Madras, maatregelen genomen om den ingang der haven door vestingwerken te beveiligen. Men schijnt aldaar vrees te koesteren voor den aanval van eenen buitenlandschen vijand.

— Uit Hongkong meldt men, van 22 Junij, dat de Britsche, Fransche en Noord-Amerikaansche gezanten van Shangai naar Peking waren vertrokken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Augustus.

De keizer heeft de manoeuvres der troepen (40,000 man) in het kamp van Châlons bijgewoond en is daarna naar Plombières vertrokken. Z. M.

heeft gezegd dat hij voornemens was in September genoemd kamp weder te bezoeken.

— De vertegenwoordigers van Frankrijk, Oostenrijk en Sardinië hebben te Zurich thans reeds hunne tweede bijeenkomst gehouden. De gevolmagtigden van Oostenrijk hebben aan de regering van Zurich den dank hunner regering gebragt, voor de welwillendheid waarmede gedurende den jongsten oorlog de op het Zwitsersch gebied gekomen en aldaar ontwapende Oostenrijksche krijgslieden in Zurich ontvangen zijn geworden.

— Hoewel de *Monit. de la Flotte* berigt dat de ontwapening der vloot met spoed wordt doorgezet, blijkt het, en onderscheidene dagbladen maken daarvan geen geheim, dat die ontwapening met zooveel omzigtigheid gepaard gaat, dat alles binnen weinige dagen weder gereed kan zijn om aan alle mogelijke gebeurtenissen het hoofd te bieden.

— Door den *Moniteur* is thans het programma medegedeeld omtrent de viering van den 15den Augustus. Het bevat de gewone volksvermaken, als vuurwerken, opstijging van eenen luchtbol, tooneelvoorstellingen die om niet toegankelijk zijn, enz. Het feest begint met eene plegtige mis in de domkerk, welke door de hooge staatsligchamen, de burgerlijke en militaire overheden, het corps diplomatique enz. zal worden bijgewoond; en des avonds zal de stad geïllumineerd zijn.

— De troepen, welke aanstaanden Zondag hunnen intogt in deze hoofdstad zullen houden, bestaan uit 127 bataillons infanterie, 24 escadrons cavalerie, 6 escadrons artillerie en 6 compagniën genie, te zamen 69,880 man, als: 63,500 man infanterie, 2880 man cavalerie, 2400 man artillerie, 800 man genie en 300 man van den trein met 6500 paarden en 144 stukken geschut. Aan deze troepen zal op 20 Augustus een bal in het nijverheids-paleis aangeboden worden; tot dekking der kosten zijn bij alle mairiën dezer hoofdstad inschrijvingen geopend.

— Het artikel van den heer Granier de Cassagnac, betrekkelijk de versterking van Antwerpen, heeft, gelijk te verwachten was, hier veel opzien verwekt, zelfs de beurs heeft er den invloed van ondervonden. De wijze waarop die schrijver de vroegere geschillen tusschen Frankrijk en Engeland weder ophaalt, wordt ten sterkste afgekeurd.

De *Indép. Belge* heeft het genoemde artikel reeds wederlegd, en de volgende vragen aan den schrijver gedaan: Als de versterking van Antwerpen nutteloos is, waarom werd die dan door keizer Napoleon in 1804 noodzakelijk geacht in het belang van de bevolking en van den handel, en waarom beval de keizer toen eene uitbreiding op vijf punten aan de noordzijde van de vesting? Als de vestiging van een versterkt kamp een Engelsch denkbeeld is en aan de Engelschen de gelegenheid verschaft om zich op het vasteland te vestigen, waarom beval keizer Napoleon dan, na de expeditie van Walcheren, de vestiging van een kamp, weinig verschillend van dat hetwelk men thans wil oprigten? Waarom nam Napoleon deze maatregelen? De heer de Cassagnac weet, even goed als wij, dat het was omdat de keizer Antwerpen beschouwde als een geladen pistool op het hart van Engeland gerigt, en als die heer de moeite wilde doen om de archiven van het dep. van oorlog te Parijs te raadplegen, dan zou hij ontdekken dat de tegenwoordige ontwerpen der Belgische regering verre beneden datgene zijn wat Napoleon I wilde doen uitvoeren.

— Volgens berigten uit Senegal hebben onze troepen eene expeditie volbragt, ten einde eenige geschillen met Brakna, Tora en Dimar te vereffenen. Deze expeditie is met een gunstig gevolg bekroond, en over 't algemeen vond men weinig tegenstand. Door de onzen is veel vee buit gemaakt en waarschijnlijk zal Dimar bij onze bezittingen ingelijfd worden. In de onderscheidene gevechten verloren de onzen slechts 2 dooden en 6 gekwetsten.

ITALIE.

Volgens een dagblad van Turyn zullen er gedurende den aanstaanden winter 200,000 man Oostenrijkers in het Venetiaansche blijven. Nabij Rovigo zou een kamp van 40,000 man gevormd worden, onder bevel van den maarschalk von Hess. Op het paleis Angeli zou men reeds toebereidselen maken voor een hooggeplaatst militair persoon.

— De podesta of burgemeester van Parma is naar Parijs vertrokken, om de verklaringen der gemeenten, waarin de wensch naar vereeniging van het hertogdom met Sardinië wordt uitgedrukt, aan den keizer voor te leggen.

— Volgens een schrijven uit Rome aan de *Indép. Belge*, heeft de Paus, bij gelegenheid dat de Fransche gezant bij hem op de invoering van hervormingen aandrong, te kennen gegeven, dat de klagten over zijne regering ongegrond waren, en dat hij bereid was om de aanbevolen hervormingen aan te nemen, mits zij met de leer der katholieke kerk en met de conservatieve beginselen strooken.

— Uit Napels wordt gemeld dat de Zwitsersche gezant thans de volgende eischen aan de regering heeft gedaan. Hij heeft verklaard dat de bondsraad begeert, dat de vaandels der Zwitsersche regimenten teruggegeven zullen worden, dat de nommers dier regimenten zullen vervallen, dat de Zwitsersche uniform niet meer zal mogen gedragen worden en dat gevolgelijk ook de benaming *Zwitsers* voortaan niet meer zal mogen gebezigd worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 10 Augustus.

De koning heeft eenen aanval van beroerte gehad en zijn toestand geeft, volgens het officiële bulletin, aanleiding tot ernstige bezorgdheid. De prinsregent wordt morgen ochtend uit Ems alhier verwacht.

— Omtrent de reorganisatie van het leger verneemt men dat het voortaan 50,000 man sterker zal zijn dan vroeger, en dat de uitgaven met 5 à 6 millioen zullen worden verhoogd. De indeeling van het leger zal voortaan plaats hebben in divisiën, even als in Frankrijk.

Naar men zegt zullen de officieren voortaan ook geene epauletten meer dragen, omdat deze aan de vijandelijke scherpschutters een vast mikpunt verschaffen. De graden der officieren zullen door sterretjes op de kraag aangeduid worden.

— Gedurende de maanden Junij en Julij zijn alhier 435,796 militairen ingekwartierd geweest.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 9 Augustus.

De keizer heeft het aanbod aangenomen van de niet-vereenigde grieksche kerk in de Bukowina, om een millioen fl. uit het kerkfonds te storten, als bijdrage tot de oorlogskosten.

— Volgens de *Wien. Zeit.* zou er een wets-ontwerp gereed liggen, waarbij de nijverheid van alle knellende banden wordt ontslagen. Deze wet is reeds sedert lang met ongeduld te gemoet gezien.

TURKYE.

De Sultan wordt eerstdaags weder in zijne hoofdstad teruggverwacht.

— De stad Erzerum is door aanhoudende aardbevingen bijna geheel in een puinhoop herschapen. De *Presse d'Orient* zegt dat men den naam dezer stad gerustelijk van de kaart kan wegnemen.

Politiemaatregelen ten aanzien van in beschonken toestand verkeerende personen.

Het zich vertoonen op de openbare straat in beschonken toestand, kan bij eene plaatselijke verordening strafbaar worden verklaard. Dat de gemeentebesturen bevoegd zijn de bepalingen van het vierde boek van het Wetboek van Strafregt aan te vullen en uit te breiden, omdat, waren zij daartoe niet bevoegd, de wetgevende magt in de meeste onderwerpen van politie voor de gemeentebesturen onmogelijk zou zijn, — dit, zeggen wij, is gebleken het gevoelen der regering te zijn, volgens hetgeen gedeputeerde staten der provincie Zeeland in hun verslag aan de staten hebben medegedeeld, omtrent de bevoegdheid der gemeentebesturen tot het vaststellen van strafregtelijke bepalingen.

't Is ons bekend dat er te Utrecht zulk eene keur of plaatselijke verordening bestaat, en indien men acht geeft op den geest, den inhoud en de strekking van art. 135 der gemeentewet, dan strookt het daarmede volkomen, als men in het belang der openbare orde en veiligheid bepalingen maakt, niet ter voorkoming van dronkenschap, maar tot beveiliging van personen, tot bewaring der openbare orde en tot wering van zedeloosheid, die gepleegd wordt door hen, die in beschonken toestand verkeeren en hinder veroorzaken. In elke gemeente bijna wordt door plaatselijke verordeningen gezorgd voor het reinhouden der straat en voor orde en veiligheid op de straat. De gemeentewetgever heeft aan den burgemeester de taak opgedragen om te waken tegen het doen van met de openbare orde of zedelijkheid strijdige vertooningen. Het collegie van dagelijksch bestuur is belast met de zorg voor de bruikbare vrijheid en veiligheid der publieke wegen, en met het toezigt op de publieke gezondheidsdienst. Op dien grond rusten de voorschriften op het werpen van vuilnis en asch, het belemmeren van de passage, het uitkloppen van kleeden, het ruimen van riolen, het rijden met rij- of voertuigen, het losloopen van beesten, het afschieten van vuurwapenen en wat dus meer zij.

Zij, die in beschonken toestand verkeeren, worden, soms meer nog dan de voorwerpen die de bruikbaarheid of veiligheid der straat verhinderen, geschuwd door de voorbijgangers, en zijn niet zelden gevaarlijker voor de openbare orde dan andere zaken waartegen de plaatselijke strafwetgeving heeft voorzien. De vertooningen en luidruchtigheden van hen die in beschonken toestand langs de straat zwerven, zijn meestal even walgelijk en strijdig met de betamelijkheid als hetgeen soms bij openbare vermakelijkheden wordt opgemerkt. De gevallen zijn niet zeldzaam, wanneer in beschonken toestand verkeerende personen gevaarlijk kunnen worden geacht voor hunne mede-ingezetenen, en met krankzinnigen gelijk gesteld moeten worden. Vaak is een beschonken man nog erger gevaarlijk dan een kwaadaardig dier en al de voorschriften en bepalingen betreffende tapperijen zien juist op het geval, dat een man die zich te lang in een drankhuis ophoudt, beschonken geraakt en daardoor gevaarlijk wordt. 't Spreekt van zelf, dat men alleen het oog heeft op hen, die in beschonken toestand zich op de openbare straat bevinden. Het openbaar gezag kan zich alleen daarmede bemoeijen en bemoeit zich er werkelijk mede, want zonder dat eenige verordening er aanleiding toe geeft, laat zich de gemeente-politie menigmaal gelden, en bemoeit zij zich met de beschonkenen, zonder evenwel tot krachtige maatregelen bevoegd te zijn. Zoo de beschonkene zich wederstrevig betoont, faalt het gezag, zoo lang het niet door doeltreffende politieverordeningen wordt gesteund. 't Is dus niet zonder groot belang, dat men peinst op een betamelijk maar afdoend middel, dat op hen die in beschonken toestand verkeeren kan worden toegepast.

Art. 17 der Utrechtsche verordening op de straatpolitie luidt: »Het is verboden zich in kennelijk beschonken toestand op den openbaren weg te vertoonen;" en art. 18: »Het is verboden op den openbaren weg onzedelijke of rustverstorende liederen te zingen." Op de overtreding van dit verbod is gesteld eene geldboete van 3 tot 10 gulden, of gevangenis van één dag.

Op de handhaving van dit verbod wordt trouw en streng toegezien, zoodat in den tijd van twaalf maanden 180 personen door het kantongeregt aan die overtreding zijn schuldig verklaard. Men zou evenwel geneigd zijn te gelooven dat de straf geen doel treft, omdat het verbod nog zoo herhaaldelijk wordt overtreden. 't Komt ons voor, dat veilig de hoogste straf, bij de artt. 161 en 163 der gemeentewet vermeld, daarop kan worden gesteld. Zoo men let op de gevaarlijke gevolgen der dronkenschap voor de openbare rust en orde op de straat, en voor de veiligheid van personen en eigendommen, kan er geen gegrond bezwaar worden ingebragt tegen de strengheid der straf, waarvan de bepaling naar gelang van omstandigheden aan den regter wordt overgelaten.

't Is waar, de politie-beambten zijn bevoegd, om reeds dadelijk bij de overtreding van het verbod den schuldige in bewaring te nemen en zoolang te houden als noodig is om hem in nuchteren toestand ten zijnent te kunnen doen wederkeeren. In de meeste gevallen wordt daardoor eene weldaad bewezen, zoodat het in voorloopige bewaring houden slechts zeldzaam als straf kan worden aangemerkt, al is er dan ook eenige schande aan verbonden. Maar 't is des te meer van belang, zal de straf afschrik wekken en doel treffen, dat zij in nuchteren toestand zeer gevoelig zij, door eene naar mate van den stand des beschonkenen korte of langere opsluiting in de kantonnale gevangenis. Er is nog meer. De voorbeelden zijn niet zeldzaam, dat men te veel inschikkelijkheid gebruikt in de wijze, waarop die gevangenisstraf wordt ondergaan. Vaak laat men aan de keuze van den veroordeelde over, welke tijd hem daartoe het meest geschikt, 't minst knellend of onaangenaam is. Aan hem die tot eene gevangenis van één dag werd veroordeeld, vergunt men daartoe den Zondag te bestemmen, terwijl misschien in vele gevallen de straf meer doel zou treffen, indien de uitvoering van het vonnis plaats had zonder eenige andere waarschuwing dan de wet voorschrijft. Zoodra men op dit punt eenige toegeeflijkheid betoont of eenige gunst inwilligt, verzwakt men de straf en het middel, dat bestemd is om voortaan meer strikt het verbod in acht te doen nemen, faalt, omdat de gevangenisstraf niets uitwerkt dan onverschilligheid.

Vaak verwacht men alles van de maatregelen die het openbaar gezag neemt tot beter bedwang van de zedeloosheid, maar de ervaring leert dat het gezag onvermogend is om daarvoor zedelijkheid in de plaats te stellen. Bij een onpartijdig onderzoek zal men de overtuiging erlangen, dat het sluiten van tapperijen op bepaalde tijden niet verhindert dat ook na bezetten tijd sterke drank wordt verbruikt. Het verbod, om zich in kennelijk beschonken toestand op den openbaren weg te vertoonen en onzedelijke of rustverstorende liederen te zingen, kan, krachtig gehandhaafd, veeleer aan het doel, dat men beoogt, bevorderlijk zijn. 't Zal hen tot waakzaamheid en voorzigtigheid wekken, die buitenshuis gewoon zijn sterken drank te gebruiken, en zoo al in een bijzonder geval de beschonken toestand toevallig en ontoerekenbaar mogt heeten, 't zal evenwel aan de openbare orde en veiligheid hoogst bevorderlijk zijn indien het als kwaad wordt gestraft.

[*Overgenomen uit de Gemeentestem van* 1 *en* 8 *Augustus* 1859.]

Burgerlijke Stand.

Van den 4 tot en met den 10 Augustus 1859.

BEVALLEN: J. Passant, Z. — L. van Antwerpen, geb. Onvlee, Z. — G. Mehrs, geb. van der Hulst, Z. — C. Kambier, geb. de Wever, Z. — A. J. Schoo, geb. Groenemeijer, D. — A. J. van der Valk, geb. Springer, D. — H. van Duuren, geb. Redel, D. — M. W. Rozeboom, geb. Zwarts, D. — M. Verwer, D. — G. C. Prevo, geb. Hagemans, D. — M. du Mortier, geb. Verhoogt, Z. tweel. — E. Esderts, geb. van der Nat, D. — S. Maas, geb. van Oosten, D. — E. G. Kwestroo, geb. Lens, D. — N. M. Leger, geb. Broekhuyzen, Z. — E. van der Putten, geb. Kooreman, Z. — C. Koreman, geb. Kruyt, Z. — G. Haasbeek, D. — J. Keyzer, geb. de Kler, Z.

GEHUWD: W. H. ten Brink, Jm. en C. P. Maas, Jd. — D. Hoogkamer, Jm. en E. de Geus, Jd. — H. Maas, Jm. en T. S. Wolff, Jd. — W. Smit, Jm. en C. Betrain, Jd. — D. J. Brands, Jm. en A. M. Broekveld, Jd. — J. J. Taffijn, Jm. en B. W. van den Worm, Jd. — A. Harteveld, Jm. en A. M. de l'Ecluse, Jd. — Mr. J. Luzac, Jm. en B. G. P. Pruys van der Hoeven, Jd. — P. Ladage, Wedr. en A. M. Kaldenberg, Jd.

OVERLEDEN: C. van der Ham, geb. Vos, 72 j. — J. Favier, Z., 1 j. en 4 m. — N. Leget, Z., 11 w. — H. Kramer, 52 j. — A. D. Lasschuyt, 25 j. — M. Copijn, geb. Kambier, 83 j. — M. M. J. Ligtvoet, D., 7 m. — C. Musegaas, D., 5 m. — C. P. Drost, geb. Zoetmulder, 57 j. — W. H. Boekwijt, D., 5 m. — F. J. Rozier, Z., 4 m. — H. Diepenbach, D., 3 j. en 5 m. — P. Delfos, Z., 3 j. en 6 m. — J. Boudri, geb. van Hest, 65 j. — A. Hartevelt, Z., 16 d. — A. Klein, Z., 14 d. — J. H. Bosch, 80 j. — N. Smittenaar, Z., 4 m. — J. Clamer, Z., 2 j. en 7 m. — W. P. Mulder, 80 j. — S. H. van der Swelling, geb. Mijlius, 78 j. — Pieternella Overmeer, 69 j. — C. J. Rijnvis, geb. Stikkelorum, 40 j. — J. Janse, 69 j. — P. J. L. Ramakers, Z., bijna 4 m. — C. Stikkelorum, geb. Delfos, 49 j. — C. Serlier, 62 j. — J. du Mortier, Z., 2 d. — W. H. Deelen, Z., bijna 4 m.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 10 Augustus. Uit het vroeger medegedeelde 6-tal predikanten, heeft de kerkeraad thans het volgende 3-tal gevormd: dd. Beets, th. doct., te Utrecht; van Rijn, te Zwolle, en de Graaf, te Apeldoorn.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 10 Augustus.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{3}{8}$	64	63[illegible]
Dito Certificaten	„ 3 „	76	$76\frac{3}{8}$	76
Dito dito	„ 4 „	$97\frac{1}{8}$	$97\frac{3}{8}$	$97\frac{3}{16}$
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$ „	$127\frac{1}{2}$	128	127[illegible]
O. I. Leening	„ 4 „	96	$96\frac{3}{4}$	96
Aandeelen Holl. Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
BELGIE,	„ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3 „	—	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	„ $1\frac{1}{2}$ „	$32\frac{1}{2}$	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{5}{16}$
Dito Obligatiën	„ 3 „	44	$44\frac{5}{16}$	$44\frac{1}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3 „	$41\frac{7}{16}$	$41\frac{9}{16}$	$41\frac{7}{16}$
Bewijzen Coupons		$4\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3 „	$44\frac{13}{16}$	$44\frac{7}{8}$	44[illegible]
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	104[illegible]	$104\frac{5}{8}$	—
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	$102\frac{1}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	$87\frac{7}{8}$	—	—
Dito 1840	„ 4 „	$85\frac{7}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4 „	$85\frac{5}{8}$	$85\frac{3}{4}$	—
Dito dito Nieuwe	„ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6 „	$65\frac{1}{2}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 f	$154\frac{3}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	„ 4 pCt.	80	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ „	$100\frac{3}{4}$	$100\frac{7}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	„ 5 „	—	—	—
Dito	„ 4 „	—	—	—
Dito Metall.	„ 5 „	$59\frac{7}{16}$	$60\frac{1}{8}$	59[illegible]
Dito Nieuwe	„ 5 „	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{13}{16}$	$78\frac{5}{8}$
Dito 1847	„ $2\frac{1}{2}$ „	$31\frac{1}{2}$	$31\frac{3}{4}$	$31\frac{9}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	„ 5 „	$99\frac{1}{4}$	—	—
SARDINIE,	„ 5 „	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. m.	„ 5 „	$27\frac{1}{4}$	$27\frac{11}{16}$	—
GRENADA, Obligatiën	„ $3\frac{1}{2}$ „	$16\frac{3}{16}$	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	„ 3 „	$18\frac{1}{4}$	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{3}{8}$
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $4\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 9.70.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.